

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

кафедра філософії права та юридичної логіки

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форма здобуття вищої освіти: заочна
Мова викладання: українська;
Навчальний рік: 2024-2025
Форма підсумкового контролю: залік

Петрова Ганна Миколаївна
Посада: доцент
Вчений ступінь: кандидат філософських наук
Тел: 067-684-45-11
E-mail: gannakoguta@ukr.net
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 819
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=I5MNgVEAAAAJ&hl=uk>

Кумеда Тетяна Андріївна
Посада: доцент
Вчений ступінь: кандидат мистецтвознавства
Тел.: 096-215-87-50
E-mail: tiratakum@ukr.net
Робоче місце: 8.19
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=-AOJ5CUAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон	Тел.: 249-09-69
Електронна адреса	E-mail: k014@naiu.kiev.ua
Розклад навчальних занять	Робоче місце: каб. 819

Консультації

Очні:

(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=3576>

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Етичні основи управлінської діяльності» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з конститутивною моделлю та основними категоріями професійної етики, моральним змістом професійної діяльності, службовим етикетом і формами ділового спілкування, а також розвиток їх морально-етичної культури, формування гуманістичного ставлення до професійної діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни «Етичні основи управлінської діяльності» є: засвоєння філософсько-методологічного змісту категоріально-понятійного апарату навчальної дисципліни з метою його застосування в практичній діяльності; ознайомлення з основними напрямками і течіями сучасної етики, їх безпосереднього відтворення у духовному світі людини; вивчення вимог основних нормативно-правових актів у сфері професійної етики; дотримання основ службового етикету і форми ділового спілкування.

Тривалість – 3 кредити, загальна кількість годин – 90: аудиторних годин – 8, самостійної роботи – 82.

Форми та методи навчання: заочна; частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Система поточного контролю: усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування); робота за індивідуальними завданнями; тестування; реферативне повідомлення; поняттєвий диктант; захист проєктів (презентацій); поняттєве вправління; групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

Система підсумкового контролю – проводиться у формі заліку, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою цієї навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Пререквізити: філософія управління, психологія управління, мовленнєва культура управлінця.

Постреквізити: комунікативна діяльність в публічному управлінні, психологія конфлікту, психологія іміджу.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна
Програмні результати навчання («hard skills»)**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Для здобувачів вищої освіти ступеня магістра зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»	
<p>ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p> <p>ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p>	<p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.</p> <p>ФК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>ФК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</p>

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- *індивідуальних*: гнучкість/здібність адаптуватися; властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм;
- *комунікативних*: навички міжособистісних відносин; зрозуміло формувати думки; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; готувати та робити якісні презентації; вміння працювати в команді;
- *управлінських*: уміння вирішувати проблемні ситуації.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
<p>Тема 1. Професійна етика: сутність, завдання, виклики сьогодення</p>	<p>Лекція (2 год.) План: 1. Професійна етика як сфера соціально-гуманітарного знання. 2. Основні цінності, принципи та норми професійної етики публічного службовця. 3. Професіоналізм як цінність і принцип в етиці публічного службовця.</p> <p>Семінарське заняття (2 год.): індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 1: План: 1. Етика, мораль, право і політика: спільне і відмінне. 2. Інституційна регуляція суспільного життя: теорія «суспільного договору», правові засади взаємодії держави і громадянського суспільства. 3. Професійна етика як історичне і загальнокультурне явище: традиційні основи і модерні виклики.</p> <p>Тези до обговорення: публічне і приватне як простори самореалізації індивіда: конвенційність норм і правил. «Етика автентичності» (Ч.Тейлор). Проблеми особистісної самоідентифікації. «Мужність бути» (П.Тілліх) як виклик сучасності. Мораль у системі соціальних цінностей. Плюралізм цінностей і моральний реалізм сучасного суспільства. «Світове дослідження цінностей» (WVS) як прикладна форма дослідження ціннісних змін у суспільному житті. Плюралістичність етичних поглядів сучасності.</p>	<p>Під час лекційного заняття необхідно законспектувати основні положення теми. Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> • Етика, мораль, моральність. • Етика, мораль, право і політика. • Суспільний договір як етичний і правовий концепт. • Сутність і завдання професійної діяльності у сучасному світі. • Цінності виживання і цінності самореалізації. Традиціоналізм як проголошення ієрархії усталених цінностей у протиставленні до індивідуалізму. 4. Пройти тестування з теми. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моральна свідомість і моральна практика: проблеми взаємодії та взаємозв'язку. 2. Трудова мораль і професійна етика: співставлення та аналіз понять. 3. Проблеми особистісної самоідентифікації. «Етика автентичності» (Ч.Тейлор). 4. Мораль у системі соціальних цінностей. Плюралізм цінностей морального реалізму сучасного суспільства. «Світове дослідження цінностей» (WVS) як прикладна форма дослідження ціннісних змін у суспільному житті.

	<p>«Декларація принципів толерантності» (1995). Етика, мораль і право. Інституційна регуляція суспільного життя у виробленні стандартів і правил. Реалізація базової потреби у безпеці, порядку стабільності як основа формування довіри громадян до соціального менеджменту. Поважне ставлення до закону як поняття моральності. Законодавство у сфері захисту суспільної моралі (Закон України «Про захист суспільної моралі»). Захист прав і свобод людини як вихідна проблема ХХ століття. Нормативно-правова база: «Загальна декларація прав людини» (1948), «Декларація прав дитини» (1959), «Декларація про права інвалідів» (1975) та ін. Соціокультурні передумови формування і становлення професійної етики у сучасному світі. Відкритість і прозорість як сучасні базові вимоги професійної діяльності.</p>	<p>5. Норма як елемент моральної свідомості. Структура моральних норм та їх зв'язок з нормами права.</p> <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте порівняльну характеристику формам суспільної свідомості та системам регуляції суспільних відносин (мораль, релігія, право, політика). 2. Наведіть приклади солідарної взаємодії моральних і правових норм, а також їх протистояння. 3. Позитивні і негативні аспекти моралі як способу регуляції суспільного життя. 4. Чи вірне твердження: «Те, що відбуваються вдома між членами подружжя в їхньому приватному житті, є їхньою особистою справою. Соціальні служби і поліція в це втручатися не повинні»? 5. Чи є расизм виключно справою совісті кожної особи? Обґрунтуйте відповідь.
<p>Тема 2. Особистість публічного службовця: ціннісно-нормативна модель</p>	<p>2. Семінарське заняття (2 год.): індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань семінарського заняття з теми 2:</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна служба як покликання і професія. 2. Доброчесність як інтегральна якість особистості публічного службовця. 3. Толерантність як професійно-етична характеристика публічних службовців. <p>Тези до обговорення: професіоналізм як моральнісна риса особистості.</p>	<p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> • Громадянські чесноти публічного службовця: моральні та професійно-етичні аспекти. • Взаємозв'язок професіоналізму та моральності в діяльності публічного службовця. • Людська гідність і гендерна рівність. • Дискримінація і субординація як різні форми соціального порядку. Дискримінація як альтернативна форма регуляції суспільного життя.

	<p>Професіоналізм як один із сучасних способів соціалізації людини. Публічний службовець як покликання і професія. Плюралізм методологічних підходів і персональна відповідальність. Специфіка морального фактору в службовій діяльності. Професійна етика і корпоративна культура. Сутність і специфіка етичних цінностей. Цінність людського життя як вихідна цінність у професійній діяльності публічних службовців. Честь, гідність, совість як ціннісні орієнтири у професійній діяльності; прояв цих категорій у поведінці працівника та аналіз цього прояву за допомогою понять «добročесність», «гідна поведінка», «сумлінність».</p> <p>Розкриття категорії «добročесність» через поняття «особиста репутація» та дотримання професійного іміджу. Добročесність як спрямованість дій на захист публічних інтересів, пріоритет загального блага громадян над особистими, приватними або корпоративними інтересами; неприпустимість використання державного майна в особистих цілях; недопущення конфлікту між публічними й особистими інтересами; нерозголошення та невикористання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням працівником своїх обов'язків, у тому числі після припинення своєї діяльності (крім випадків, установлених законом); недопущення надання будь-яких переваг і виявлення прихильності до окремих фізичних та юридичних осіб, політичних партій, громадських і релігійних організацій.</p> <p>Гідна поведінка як повага до гідності інших осіб; ввічливість та дотримання високої культури спілкування; доброзичливість і запобігання виникненню конфліктів у стосунках з громадянами; недопущення, у тому числі поза роботою, дій і вчинків, які можуть зашкодити роботі чи негативно вплинути на репутацію працівників.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Альтруїзм і професійне вигорання як етичні проблеми. <p>4. Пройти тестування з теми.</p> <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гідність особи як вихідна основа соціальної взаємодії. 2. Людський фактор у професійній діяльності. 3. Толерантність і недискримінація як вимога і виклик сучасності. 4. Мета реалізації принципу верховенства права у діяльності публічних службовців. 5. Честь і гідність публічного службовця. <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У неформальному спілкуванні серед колег усе частіше лунає твердження про безправність публічних службовців. Водночас при цьому у позаслужбовому спілкуванні Ваш знайомий виголошує: «Публічні службовці мають набагато більше прав, ніж рядові громадяни». Для проведення роз'яснювальної роботи Вам необхідно відповісти на питання: чи має публічний службовець більше прав, ніж громадянин? 2. У діалозі з колегою лунає фраза: «Жінки ніколи не зможуть бути гарними публічними службовцями, тому що вони не наділені емоційною стриманістю й інтелектом, щоб виконувати завдання, які стоять перед спеціалістами цієї професії»? Чим, на Вашу думку, зумовлена така реакція колеги? Обґрунтуйте варіанти поведінки у цій ситуації. 3. Як Ви вважаєте, що є головним для публічного службовця у його професійній
--	---	---

	<p>Реалізація гідної поведінки через емпатію чи дистанціювання. Сумлінність як добросовісне, чесне та професійне виконання працівниками своїх обов'язків, виявлення ініціативи і творчих здібностей; постійне підвищення рівня своєї професійної компетентності та удосконалення організації діяльності; недопущення ухилення від прийняття рішень та відповідальність за свої дії та рішення.</p> <p>Чесноти як втілення зразкової поведінки професіонала, його зорієнтованість, націленість на реалізацію принципів і норм професійної діяльності; як сталі схильності, постійне вдосконалення розуму і волі, що керують нашими вчинками, впорядковують наші пристрасті і спрямовують нашу поведінку згідно з розумом й уявленням про належне. Мужність, справедливість і розсудливість як чесноти професіонала.</p>	<p>діяльності: буква закону чи етичні принципи? Проаналізуйте ситуацію, в якій колега по роботі закликає публічного службовця заради професійної солідарності «обійти» закон.</p> <p>4. Яка відмінність між гідністю та професійною честю публічного службовця? Біля Вас зібралось товариство, яке критикує роботу працівників публічної служби. Як слід вчинити: втрутитися в дискусію, промовчати чи залишити це коло осіб?</p> <p>5. Як чинити в тих випадках, коли публічний службовець вимушений обирати між «цивільними» моральним цінностями (наприклад, дружніми чи сімейними зв'язками) та професійним обов'язком? Проаналізуйте ситуацію відповідного морального конфлікту під час виконання службових обов'язків та обґрунтуйте Ваш варіант дії.</p>
<p>Тема 3. Культура професійної діяльності та імідж професіонала</p>	<p>Практичне заняття (2 год.): Складання коментованої схеми навчальних питань <i>практичного заняття з теми 3:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні кодекси та їх роль у діяльності публічних службовців. 2. Норми ділового етикету як вихідна складова культури професійної діяльності. 3. Імідж і репутація професіонала. <p>Тези до обговорення: поняття моральної культури. Співвідношення понять «моральна культура», «професійна культура», «правова культура» особи. Взаємозалежність розвиненої моральної культури і професійних якостей особи. Комунікативна компетентність і креативність. Поняття етикету. Світський та діловий (службовий) етикет. Діловий (службовий) етикет: історія</p>	<p>Готуючись до практичного заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> • Довіра громадян як критерій ефективної діяльності публічних службовців. • Корпоративна культура публічної служби. • Формування іміджу як необхідний елемент професійної культури публічних службовців. • Самопрезентація у роботі публічних службовців. • Діловий етикет і стиль працівника публічної служби. 4. Пройти тестування з теми.

	<p>виникнення та розвитку. Імідж професіонала. Професійна репутація. Культура взаємовідносин як визначальна складова службового (ділового) етикету. Репутація організації: кадрова політика і соціальна відповідальність. Сигналізування про неадекватність поведінки колег: дистанціювання, прийом дзеркального відображення тощо. Вертикальні і горизонтальні стосунки в колективі. Субординація явна і прихована. Субординація як елемент моральної культури особи. Субординація й авторитаризм. Неформальні стосунки у колективі: формування командного духу, солідарності й пов'язані із цим професійні ризики.</p>	<p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративна культура і діловий етикет: співвідношення понять. 2. Дрес-код: історія виникнення і мета запровадження. 3. Мережний етикет. 4. Імідж і репутація професіонала. 5. Що таке конфлікт інтересів? У чому полягає етичний зміст даного поняття? <p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які етичні прийоми спілкування та стосунки загалом поєднують колектив і особистість? 2. Чому скромність вважається позитивною, а амбіційність – ні? Адже завдяки останній людина частіше досягає бажаного? 3. Чи може сумлінне виконання службових обов'язків бути моральним вчинком? За яких обставин? 4. Сформулюйте етичну аргументацію реалізації принципу гендерної рівності у можливості як матері, так і батька дитини отримати оплачувану декретну відпустку. 5. Висловіть свою позицію щодо думки про те, що людина не повинна створювати сім'ю і народжувати дітей, допоки не зробить кар'єру.
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Професійна та корпоративна етика: навч. посіб. / В. Г. Нападиста, О. В. Шинкаренко, М. М. Рогожа та ін.; наук. ред. В. І. Панченко. К.: ВПЦ "Київський університет", 2019. 368 с.
2. Бесчасний В.М., Кононенко Т.В., Сабельникова Т.М. Етикет і професійна етика поліцейського. К.: ВД «Дакор», 2019. 216 с.
3. Василевська Т.Е. Етика в публічній службі: підручник. К. : НАДУ, 2018. 256 с.

4. Гринчак А.А. Протидія расизму, ксенофобії та екстремізму: Навчальний посібник. Х., 2018. 248 с.
5. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. К., 2014. 65 с. URL: <http://povaha.org.ua/wp-content/uploads/2015/01/dp-2014-17.pdf>
6. Основні принципи професійної етики поліцейського [Текст]: пам'ятка / В.М. Кравець, Т. А. Кумеда, О. В. Павлишин, Г. М. Петрова та ін.; за наук. ред. М. В. Костицького. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 48 с.
7. Петрова Г. Деонтологічні засади службової діяльності: службовий етикет правоохоронця (поліцейського): пам'ятка. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 100 с.
8. Петрова Г.М. Принципи і стандарти професійної етики як складової запобігання і протидії корупції. Етичні кодекси як інструменти запобігання та протидії корупції. *Антикорупційний менеджмент: Підручник*. К.: НАВС, 2021. С. 193-205.
9. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний посібник «Професійна етика» / Петрова Г.М., Кумеда Т.А., Кравець В.М. НАВС, 2021.
10. Програмний продукт «Мультимедійний навчальний практикум «Професійна етика». Свідоцтво № 119146 від 18.05.2023. URL: <https://arm.naiu.kiev.ua/books/professional%20ethics/start.html>

Технічне та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки;
- наявність персонального комп'ютера, мультимедійного проектора, планшета, інтерактивної дошки, навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, сутність людини, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах.

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Політика щодо термінів виконання та перескладання: - умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання

більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення

<https://okor.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідують лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60%				max 40 %	max 100 %
				Залік	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Самостійна робота	40	100
20	20	20			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ від 13 липня 2023 року, протокол № 23

Завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки

Віталій КРАВЕЦЬ

Підпис автора силабусу:

Ганна ПЕТРОВА